

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

31. De Excessibus Prælatorum, & subditorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

ita tamen, ut Episcopus cum tali dispensare valeat, quò Ordinem omissum suscipiat, & in utroque ministret, ac etiam ad superiores ascendat, modò actus superioris Ordinis ante susceptum Inferiorem non exercuerit. *c. 11. h. t. Trident. sess. 23. de Reform. c. 14. in fin.* Quòd si actus illius Ordinis exercuerit, juxta dicta *ad vit. de Clerico excom. n. 2.* incidit in irregularitatem, in qua ipsa, si crimen occultum, nec ad forum contentiosum deductum sit, facultatem dispensandi Episcopo concessit Trident. *sess. 24. de Refor. c. 6.*

nequeat. Potest tamen Episcopus cum eo dispensare in Ordine furtivè suscepto, eundemque habilitare ad alium Ordinem suscipiendum; nisi, ut in pluribus Dicecesibus fieri solet, contra furtivè se ingerentes ante ordinationem promulgata sit excommunicatio, quo casu ob contemptum censuræ aggravatur delictum, & solus Pontifex dispensat, nisi furtivè ordinatus monasterium ingressus ibi aliquamdiu laudabiliter vixerit: tunc quippe etiam ab Abbate, seu Prælato suo cum eo dispensari poterit. *c. 1. 2. & 3. h. t.*

(O)

TITULUS XXX.

De eo, qui furtivè Ordinem suscepit.

SUMMARIÆ.

1. *Quinam dicatur ordinem furtivè suscipere?*
2. *Quæ pena ordinem furtivè suscipientis?*

§. I.

1. *Ex* tò denique Clericus delinquit, si furtivè ordinem suscipiat. Dicitur autem furtivè ordinem suscipere, qui vel sine prævio examine, & prævia admissione ad illum Ordinem suscipiendum cum aliis se intrudit, & ordinari permittit: vel qui plures Ordines saltem Majores uno tempore simul suscipit. *c. 2. & 3. h. t.* Addidi: *saltem majores*: quandoquidem in pluribus locis consuetudine obtentum est, ut minores Ordines eodem die cum Sub-Diaconatu conferantur, quam consuetudinem communiter approbant DD. apud Barhol. in Trident. *sess. 23. de Reform. cap. 12.*

§. II.

2. *Pena* hujus delicti est, quòd taliter ordinatus prohibeatur & in ordine sic suscepto ministrare, & ad alium superiorem ascendere

nequeat. Potest tamen Episcopus cum eo dispensare in Ordine furtivè suscepto, eundemque habilitare ad alium Ordinem suscipiendum; nisi, ut in pluribus Dicecesibus fieri solet, contra furtivè se ingerentes ante ordinationem promulgata sit excommunicatio, quo casu ob contemptum censuræ aggravatur delictum, & solus Pontifex dispensat, nisi furtivè ordinatus monasterium ingressus ibi aliquamdiu laudabiliter vixerit: tunc quippe etiam ab Abbate, seu Prælato suo cum eo dispensari poterit. *c. 1. 2. & 3. h. t.*

TITULUS XXXI.

De Excessibus Prælatorum, & subditorum.

SUMMARIÆ.

1. *Quinam sint excessus Prælatorum?* 2. *Quinam subditorum?*

QUONIAM Clericorum alii sunt Prælati, alii subditi; nunc peculiariter de horum quoque *excessibus* agitur.

§. I.

Excedunt autem Prælati Ecclesiastici I. Quando novos & indebitos census, exactiones, aliæque gravamina subditis suis Ecclesiis imponunt, vel veteres augent, aut subditos censuris injustè subjiciunt, cujus excessus pena est arbitraria. *c. 1. h. t.* II. Quando sine causa Ecclesiam alteri subjectam ab illius subjectione & obsequio liberant, beneficia aliis conferenda sibi retinent, aut indignis ea conferunt. *c. 2. 3. & 11. h. t.* III. Quando à privilegiatis, aut exemptis aliquid exigunt contra tenorem libertatis, aut privilegii eis à Sede Apostolica concessi. *c. 16. & 17. h. t. Clem. un. Eod.* ubi specificè plura gravamina Religiosis singulariter mendicantibus ab Episcopis illata recensentur, atque ab iis cessare jubentur. Interim variis in causis

S 3

Epi.

Episcopis potestatem in exemptos delegatam esse, in quos aliàs eis jurisdictio non competeret, constat ex Trident. in *sess. 5. de Reform. cap. 1. & 2. sess. 6. cap. 2. & seqq.* ac passim alibi.

§. II.

Subditi excedunt I. Si inferiores Prælati turbent superiores, aut eorum jurisdictionem usurpent, veluti si violent interdicta. *c. fin. h. t.* II. Si indulgentias concedant, Ecclesias uniant, causas matrimoniales cognoscant, utpote quæ ad Episcopos pertinent. *cap. 8. & 12. Eod.* nisi ex privilegio, vel præscriptione, aut consuetudine jurisdictione quasi Episcopali, gaudeant, tunc namque prædicta eis licent. *c. accedentibus. 12. in fin. & ibi Panorm. n. 3. & c. auditis de Præscript.* III. Si usurpent muneribus incompetentia. *c. illud. h. t.* aut constituent collegia, & fabricent sigilla sine auctoritate superioris. *c. 14. Eod.* IV. si superioribus debitam reverentiam & obedientiam demergent, eis competentem titulum vel honorem detrahant, coram secularibus contra eos deponant, illos invadant, vel in vasoribus assistant. *c. gravem. 15. h. t.* ubi tales beneficiis in Ecclesia obtentis indigni & privandi declarantur.

TITULUS XXXII.

De Novi operis nuntiatione.

SUMMARIA.

2. Quid sit novi operis nuntiation? Quo jure sit introducta? 3. Quinam possint novum opus nuntiare? 4. Quale debeat esse novum opus, quod nuntietur? 5. Quo modo? 6. Ob quem finem fiat hæc nuntiation? 7. 8. 9. Qui sint ejus effectus?

Nuper tam Prælati, quam subditi excedunt, quando de novo ædificant in præjudicium privati, vel Reipublicæ. Cui excessui per novi operis nuntiationem obviatur.

§. I.

Definitur novi operis nuntiation, quod sit solemnis prohibitio vicino facta, ne in opere novo ædificando pergat, donec de jure ædificandi confliterit.

§. II.

Causa efficiens novi operis nuntiationis est vel remota, vel proxima.

Remota est edictum Prætoris, quo permittitur, ut, sive jure, sive injuria novum opus fieret, per nuntiationem inhiberetur. *l. 1. pr. l. 20. §. 1. ff. h. t.*

Proxima est nuntians. Potest autem in causa privata novum opus nuntiare omnis ille, ad quem res, ob quam nuntietur, pertinet; vel cujus juri reali, quod habet, vel le habere asserit, novâ ædificatione officitur. *l. 1. §. 19. ff. h. tit.* veluti Dominus verus. *l. un. §. 3. ff. de Remiss.* quasi Dominus, seu bonæ fidei possessor, arg. *l. 136. ff. de R. J.* Dominus utilis, nempe vasallus. *2. feud. 8. & 43. superficiarius. l. 3. §. 3. ff. h. tit.* Emphyteuta, arg. *l. 16. in fin. de servit.* item creditor pignoratitius. *l. 9. ff. h. tit.* & qui habet servitutem realem in re, in qua novum opus fit. *d. l. un. §. 3. ff. de Remissionibus.* Circa res publicas, quando nimirum in loco publico ædificatur, omnes cives, sive qui de populo sunt, in bonum publicum novum opus nuntiare possunt. *l. 3. §. ult. ff. h. tit.* Ratio est: quia publicè expedit, multos ad defensionem causæ publicæ admitti. Echolt. *ad ff. h. tit. §. 8.*

§. III.

Materia, seu objectum nuntiationis novi operis est novum opus. Ex parte cujus, ut locus sit nuntiationi, requiritur I. ut sit opus futurum, unde non potest novum opus nuntiarî illi, qui tantum animo destinavit, opus facere, nec defacto processit ad actum aliquem preparatorium operis. *d. l. 1. §. 1. ff. hoc tit.* II. requiritur, ut sit opus conjunctum